

пептръ

МИШТЕ, ИШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 20.

Luni, 13. Maiu

1846.

ИСТОРИА ПРОПРИЕТЪЩИ.

(Брмаре.)

Дптре попоръле ръсъритене, паџа евреѣлор есте ачеа кареа прѣ леџислаџа лѣи Моѣсе прѣми чеа маѣ дпсепнатъ органисаџие де проприетате дптръ дпделес релеџеос шѣ соџиал. Темелиа есте проприетатеа даџъ фамѣлѣлор шѣ семѣнѣлор (tribus), къџи адѣкъ Моѣсе с'аџ дпчеркат а ставѣли шѣ а вечнѣи проприетатеа дп фамѣлѣи шѣ дп семѣнѣи атѣт де стрѣнс, къџ дпстрѣнарѣа сѣ пѣ фѣе ертатъ де къџ пѣмаѣ пе зп тѣмп. Маѣ зѣтеѣ даџорѣѣле пе каре Исраѣлтепѣи ле фѣџеа зпѣи дела алџѣи трѣвѣа сѣ фѣе ертате тот ла шепте анѣ одаџъ, ѣар ачеѣа карѣи дпшѣ дпстрѣнасѣрѣ персѣпеле, адѣкъ се вѣндѣсѣрѣ пе сѣпешѣ ка робѣ трѣвѣа сѣшѣ рекѣџѣџе либертатеа. Апоѣ дп апѣл ѣвѣларѣѣ, адѣкъ тот ла 49 анѣ одаџъ тѣте аверѣле дпстрѣнпате дела фамѣлѣи сѣѣ семѣнѣи авѣа а се репѣорѣче ла проприетарѣѣл прѣмѣтѣв фѣрѣ а фѣи рѣскѣмпѣрате. (Вѣзѣ апѣте ла карта Левѣѣлор кап 25 дптрѣг.). Кѣ кѣпѣл ачѣста пѣтѣпѣтѣл Канааџ дѣп порѣџка Іеховѣи фѣ дпптрѣѣт дѣпѣ фамѣлѣи шѣ семѣнѣи дпсѣ къ прѣвѣѣџъ ла пѣтѣрѣл ѣпшѣлор дѣо фѣѣкаре. О сѣпѣгѣрѣ семѣнѣѣ,

а лѣи Левѣи, пѣ фѣе сѣферѣтѣ а ѣнтра дп вреѣо проприетате, еа трѣвѣа сѣ вѣѣџѣаскъ дела алтарѣѣл Домпѣлѣи. Дппѣрѣџѣреа ачѣста декретатъ прѣн органѣл лѣи Моѣсе фѣ реалѣсатъ прѣн Іѣсѣс Навѣи. — Іѣѣа фѣнѣдamentalъ аѣ ачѣстеѣи органисаџѣи е къ тотѣл релеџеѣсѣ. Попорѣл евреѣѣ кѣемат а фѣи зп попор де преѣѣдѣ, трѣвѣа сѣшѣ дптемеѣе Статѣл шѣ тѣтѣ леџислаџа пе ѣѣѣа лѣи Дѣмнезеѣ. Дѣѣѣ, Дѣмнезеѣ е вечнѣк шѣ пѣмѣтат; токма аша трѣвѣе сѣ фѣе шѣ проприетатеа, прѣн зрмарѣ де шѣ се дпстрѣна чеа, дп ал чѣпчѣзѣчѣлеа ап трѣвѣа ѣс се редпѣорѣкъ ла веѣѣѣл проприетарѣѣ. Ачѣстѣ леџеа а лѣи Моѣсе џѣпѣ маѣ пѣлте веакѣрѣ, пѣпѣ къпѣ евреѣи се вѣлѣстѣмѣџѣрѣ шѣ перѣѣрѣ тот.

Дп Грѣѣѣа антѣкъ семѣнѣѣле сѣѣ четѣѣѣѣле (civitates адѣкъ соџѣѣѣѣле де ѣmenѣи) авѣ дрепѣтѣл маѣ палт (supremum, souverain) прѣсте тѣте аверѣле четѣѣѣѣлор: проприетатеа ера колектѣвѣ. Ачѣст карактер релеџеос шѣ наџional де проприетате се аратъ асѣменеа шѣ ла Рома, зпѣе пѣтем доведѣи трѣѣ епѣѣе прѣнѣпѣпале дптрѣ десволтарѣа ѣѣѣѣ де проприетате. Дп епѣѣа прѣмарѣ проприетатеа ера прѣвѣѣтѣ пѣмаѣ ка ѣнстѣѣѣѣѣ релеџеѣсѣ; дп адѣѣа еа лѣѣ зп карактер ариѣтократѣк,

да а треіа prin некърмателе лѣите че кърѣа днтре попор ши аристократіе (патричіи, сенаторі) приміи зп характер individual ши приват. Дѣсъ нічі днтр'зна дін ачесте треі епоче idéа proprietyди национале пѣ с'аѣ щерс кѣ тотѣл; де ши слѣвѣтъ некърмат, еа се пѣстрѣ' тотѣш пѣпѣ дн сѣзршіт, де ши маі ла зрмѣ пѣмаі дѣкпѣвѣтъ, дн кѣт Gaius L. 2. §. 2 пѣтѣ зиче: proprietyatea пѣтѣпѣлѣи есте ал попорѣлѣи roman ши ал чесарѣлѣи, іар поі сѣптем сокотиді пѣмаі ка посесорі ши трѣзгорі де фолос.*)

Дѣпѣ че ager romanus, адікѣ цінѣтѣл сѣѣ агрѣл Romei ѣвсесе копрінс де Ромѣлѣс, реѣеле Numa зрмашѣл лѣи днтпърдї ачел агрѣ; Motesquieu зиче кѣ ачела с'ар ѣі днтпърдїт днтре тоді лѣкѣиторіи Romei ѣзрѣ осевіре ши дн пърдї егале, дар алт вѣрѣват адѣнк Niebuhr креде кѣ днтпърдїала с'ар ѣі ѣкѣт пѣмаі ла фамиліале патридіене; ѣіе орїкѣм romanii кѣ днтпърдїреа агрѣлѣи пѣ с'аѣ ѣкѣт proprietyарі ал лѣи, чї idéа proprietyди аѣ рѣмас националѣ, іар партикѣларіи трѣѣа пѣмаі фолосѣл ши — авѣ дрептѣл а vinde фолосіреа лѣи іарѣш тот ла четѣдені, ка ши кѣм аі зиче: агрѣл roman дін воіа зеілор днтрег е ал пострѣ ал romanilor ка proprietyарі, ка попор, ка падіе, ка стат, іар пѣ ал меѣ нічі ал тѣѣ, нічі ал сѣѣ. Аша дар ла romanii статѣл днтрег се сокотіа де proprietyаріѣ сѣверан ши примаріѣ, дела каре пѣрѣдеа пѣтереа кѣдїгѣторѣ ши пѣстрѣторѣ, ши кѣ тот дрептѣл; кѣчї чеаа

че авѣ Roma, пѣ кѣдїгѣсе пѣмаі зпѣл, нічі пѣмаі зпїи, чї тоді аі еі лѣкѣиторі. Ачестѣ proprietyате сѣверанѣ се маниѣста ши дн кѣмплітѣл дрепт де проскрїпдіе, дн вїртѣтѣа кѣрѣіа статѣл реокѣпа мошїале, агрїи ачелор патридіи, карїи пентрѣ врео вїпѣ ера рашї дін ліста тѣдѣларілор статѣлѣи. Фемііл ачеста де proprietyате сѣверанѣ ѣѣ пѣстрат ла Roma ка врео шепте сѣте ані. Cerimonii сѣвѣршітѣ де зп попѣ ши маі тѣрзіѣ де зп маісірат сѣѣ deregторіѣ кѣ прїлежѣл дѣзпїрїи ѣкѣтѣ ла врезп четѣдеан дін о парте де агрѣ пѣстрѣ сѣвеніреа ши кіар дрептѣл де proprietyatea примітивѣ а зеілор карїи dedeser Romanilor агрѣл. Ачѣа cerimonie се ѣѣчѣа кѣ дѣѣцереа термінѣлѣи днтре хотарѣл зпора ши ал алтора. Кѣпоскѣт есте, кѣ ачел Terminus, ачѣа пѣатрѣ сѣѣ вѣтѣк тѣрдініторіѣ де proprietyди ажѣпсесе ла romanii дн пѣтерѣл ши ранѣл зеілор, атѣт де тѣлт се респекта ла дн чепѣт proprietyатеа. Фїекаре кѣмп ши агрѣ тѣсѣрат ши деспѣрдїт де попѣ (augur) кѣ зп termin, devenia о вїсерїкѣ пентрѣ фамиліа дн акѣреі proprietyате трѣчѣа. Кѣ атѣта релеѣесїтате днтпърдїрѣ рецїи Romei пѣтѣпѣл кѣдїгѣат. Ачѣаш датїпѣ сѣѣ пѣзїт ши маі тѣрзіѣ ла днтпърдїреа цінѣтѣрїлор сѣвѣзгате. Дѣкїпарѣа ла зеѣл Terminus корѣспондеа зеѣлѣи Herkeios ла Еліні. Дѣпѣ веакѣрї cerimonii Авѣзрѣлѣи roman ѣкѣѣ лок ѣеометрїлор адікѣ тѣсѣзрѣторїлор де лок. Дн зрмарѣа лѣдїрїи кредіністѣлѣи дн веакѣрїле де мїжлок іар ѣѣ примітѣ о cerimonie релеѣебѣсѣ ла днтпърдїреа де локѣрї, кѣчї agrimensores дін веакѣрїле ачѣлеа сѣ асѣмѣна кѣ авѣзрїи античі.

*) Vezi maі тѣлте дн materia ачѣаста la M. Giraud; Recherches sur le droit de proprietye chez les Romains.

Дн епока а дѡа (кам дѡпъ рѣсвѡіеле картацене) дѣт де претендіале повліміі romane (патрідіі, сенаторі, кавалері) де а траце ла сіне тотъ стѣпніреа пѣтѣтѣлѣ націонал. Ачі vedem о черкаре де а стрѣформа пропріетатеа дѣпъ форма прімітѣ ларѣсрїтені, ка адікѣ фрѣнташіі съ зікѣ: тот есте ал пострѣ дн воінца зеімор, іар глѡтеле аѣ се аценте пѣтаі дела вѣпѣтатеа пѡстрѣ. Аша дар карактерѣл ремецеос лѣѡ о формѣ кѣ тотѣл політікѣ. О кастѣ претінде пропріетатеа ші скѡте дн ea не тот попорѣл. Дар попорѣл дн Roma нѣ апѣкасе а фі свѣжѣгат де прїнчіпеле ші де аѣкторїтатеа че зміліа не рѣсрїтені; попорѣл roman ажвнсесе ла ѡрешкаре кѣпѡщере де сіне ші де дрептѣрїме сале, аша ел череа съ інтре де о потрївѣ кѣ повліміеа дн дрептѣл днпѣрдірїі пѣтѣтѣлѣ: ѡртарѣлѣпте серїѡсе днтре повліміе ші попор; ачеста рѣмасе днвїнгѣторїѣ. — Tribuni plebis, адікѣ кѣпїтанїі апѣрѣторї де інтереселе попорѣлѣ фѣкѣрѣ днтр' зп тїпн мїнзїі. — Дн мїнѣтѣл ачеста пропріетатеа ла romanї днчепѣ а днѣрѣка трептат карактер тот маї іndivїдѣал; фіекаре зічеа: воіеск ѡѣ ам чева ші съ щїѣ кѣт ѣ ал меѣ ші кѣт есте ал алтора. Днсъ токма кѣ кіпѣл ачеста рѡта ферїчірїі пентрѣ попор іарѣш се днѡрѣсе спре рѣѣ. Прїнчіпѣл дѣпъ каре попорѣл фѣ днвїнгѣторїѣ ера дн сіне дрепт; дар кѣ днчетѣл крескѣнд попѣладїа, пропрїетѣділе пѣрїнцілор се апѣрѣнда фѡрте таре пѣпѣ ажвнѣеа ла фїі ші ла непоці, сѣрѣчіа попорѣлѣ кресѣеа вѣзѣнд кѣ окїі, ші сѣрачіі ера сілїді ашї вїнде свнцірїле фѣщїѡре де пѣтѣнт каре ле маї рѣмасерѣ. Чїне кѣтпѣра

ачеле фѣщїѡре? Богадіі, фамїліле патрїціене, ле кѣтпѣра шї ле коммасса дн тошїі фѡрте марї, дн каре апої іар днпѣрдіа ла сѣрѣчіе, днсъ пѣтаі дн арендѣ скѣтпѣ фѡрте,*) саѣ че ера шї маї рѣѣ, повліі аеа свѣе де ровї кѣщїгаді дн рѣсвѡіе, кѣ ачещїа лѣкра агрїі, іар глѡтеле romane шї італїче лївере рѣтѣнеа перїѡре де фѡме кѣ атѣт маї вѣртос, кѣ кѣт romanїі чеї адевѣрадїі фѡрте аневѡіе се пѣтѣ днѣвпелека а днѣвѣда шї месерїі, де шї кѣщїгѡсе, дар прѡсте, некѣрате шї пѣтѣрѡсе, чї віаца romanѣлѣ ера агрїкѣлтѣра, армеле шї дерегѣторїіле. Пѣпѣ ла че тѣсѣрѣ се концентрасе маї вѣртос аger publicus адікѣ домепеле саѣ тошїіле статѣлѣ дн тѣла пѣцінелор фамїліі, пѣтем днкеїе дн ачеа сінгѣрѣ пілдѣ, кѣ свпт днпѣратѣл Nero сінгѣр шесѣ romanї ера пропрїетарїі де жѣтѣтате пѣтѣнтѣл Афричеї, каре дн кѣпрїнсесерѣ romanїі. „Пропрїетѣділе марї аѣ пердѣт Італїа шї іатѣ кѣ перд шї не провиндіі,“ зісесе Plinius історїкѣл патѣралїст шї ел грїсе зп mare адевѣр. Днсъ кѣтм вѣзѣрѣт, пропрїетѣділе марї се пѣскѣрѣ дн педертѣрїта тѣрѣндаре а агрїлор. Тотѣ лѣпта повлілор Грахї днчепѣтѣ шї свѣрїтѣ дн фавѡреа попорѣлѣ нѣ фолосїсе нїмік. Кѣтплїтѣ днѣвѣдѣтѣрѣ! Кѣтрѣ апропїереа апѣнерїі репѣвлїчеї ідеїле релечеѡсе шї соціале дн прївїнда пропрїетѣдіі се dedесерѣ вітѣрїі. Чел маї рафїнат іndivїдѣалїст шї егѡїст сѣрѣтма мерѣ ла темелїа статѣлѣ roman; фїлософіа

*) Ікѡна Ірландїеї дн зіледе пѡстре. Везі маї діспѣтеле пѣвлїчїцілор асѣпра зѣварїлѣ шї ле алѣтѣрѣ кѣ тревїле антїчеї Rome.

кълтиватъ пѣмаі de пѣдиі вѣрваці алаші пѣ ера дп старе а реформа соціетатеа, дпсаиш филозофіа стоікѣ дп практика виецеі ші дп політикѣ пѣ пѣтрѣндеа, пептрѣкѣ еа пѣ череа de кѣт вѣртѣте персоналѣ. Филозофіа стоікѣ фѣкѣ тогѣш атѣта, кѣ прегѣті о кале маі вшорѣ крециністѣлѣ, дпкѣт адікѣ ші стоічіі рекѣнощѣа ші череа лівертате ші дрептѣрі персонале пептрѣ тоці оменіі, вѣтѣнд кѣ ачеаста пѣ пѣмаі склavia, чі дѣнд оменілор ші вп дрепт патѣрал de пропріетате; атѣта пѣмаі, кѣ стоічіі пѣ комѣнарѣ, пѣ апропіерѣ ачел дрепт патѣрал de дрептѣл соціал редѣс ла оменіме ші ла zeitate. Нѣмаі евангеліа, крециністѣл есте ачела каре песте че зісе: тоці сѣптеці фіі аі вѣві пѣрпнте ші німіні дптре воі пѣ трѣвѣ сѣ фіе склав, апоі персоніфікѣнд [не Dѣтнезеѣ дп om, дпѣлѣцѣ персоналітатеа отѣлѣ ла вп rang маі палт, череск. —

Сар пѣтѣ арѣта тот дпн історіе, кѣ ші ла алте попорѣ антѣче карактерѣл пропріетѣдїі фѣсесе маі ла дпчепѣт колектів (кѣт аі зіче обѣсек) ші соціал. Цертаніі антѣчі ші анѣме Свевіі дѣпѣт мѣртѣрїа лѣі Тачіт ші а лѣі Чесар кѣлтїва пѣтѣпѣтѣл дп соціетате ші дппѣрѣціа пѣмаі родрїме. Тот асеменеа фѣсесе ші ла попорѣме афрїкане, дп інсѣла Борнео ші дп алте пѣрѣці асіатѣче спре Кїна ші Іапанїа пропріетатеа ера саѣ а фаміліеі саѣ а септїндіеі, саѣ а ределѣі. Дп Амерїка, дп Перѣ ші Месїко пропріетатеа саѣ ера а кастелор, саѣ а фамілілор ші а септїнділор. *)

*) Bezí Robertson, Istoria Americiei.

Прекѣт с'аѣ маі зіс, крециністѣл есте ачела, каре ідеа пропріетѣдїі о стрѣформѣтѣ дпчет, трептат. Крециністѣл дптемеіе о комѣніе спїрїтѣлѣ дптре тоці оменіі ші дптре Dѣтнезеѣ. Комѣніа (кѣтнекарѣа, дппѣртѣшіреа) ачеаста о трекѣ ел ші ла комѣніа аверілор. Тоці крециніі се рекѣносѣтѣрѣ de фраці фадѣ кѣ Dѣтнезеѣ, прїп ѣртаре мѣдѣларї аі ачелеіаш фаміліі. Фервїндеала кѣтрѣ нѣа крециндѣ, гѣпеле че авеа а сѣфери дела векеа волпава соціетате пѣгѣлѣ дп апропіа ші маі таре впїі de алціі ші дп копчіа кѣ легѣтїндї атѣт маі стрїнсе. Челе дпн тѣі дпсоцірі вісерїчѣщї дпдатѣ сѣпт Апостолї креѣтѣрѣ кѣ комѣніа аверілор есте о ѣртаре неапѣратѣ а впїрїі дп крециндѣ. „Іарѣ тоці чеі че кредеа ера дптрѣшлок, ші авеа тѣте de обѣце: Ші мошїле ші аверїме ле вїндеа ші ле дппѣрѣціа тѣтѣрор дѣпѣт кѣт фїеце кареле авеа ліпѣсѣ (Фаптеле Апост. кап 2, стїх 44, 45) Ші іарѣш: . . Ъп вѣрват ѳрекареле анѣме Анапїа кѣ Сапфїра мѣіереа са шаѣ вѣпдѣт дарїна: ші аѣ аскѣнс дпн пред шїїнд ші мѣіереа лѣі ші адѣкѣнд о парте ѳрекарѣа о аз пѣс ла піѳореле Апостолїлор. Іарѣ Петрѣ аѣ зіс: Анапїа пептрѣ че аѣ вшплѣт Сѣтана ініма та, сѣ мїндї тѣ Дѣхѣлѣі сѣпнт ші сѣ аскѣнїі дпн преѣл дарїнеі; аѣ пѣ рѣтѣїнд шїе рѣтѣнеа ші дѣпѣт че оаі вѣндѣт дптра та пѣтере ера шчл. (Фапт. Ап. кап 5. стїх 1—11). Комѣна пропріетате а аверілор ера соко-тїтѣ дп веакѣрїме дпн тѣі а ле крецинтѣдїі ка сїпѣрѣ копфѣртѣ кѣ спїрїтѣл евангелїеі лѣі Хрїстос. Сѣ. Барпава дп-вѣда пе Асіадї дптокта ка ші чеїмалдї Апостолї. Дпсѣш С. Іоан гѣрѣ-de-авр

ши Сф. Амвросіе кредѣа, къ пропріетатеа individвалъ ар фі контраріе атѣт патѣреї кѣт ши евангеліеі*) — Маї тѣрзіѣ дп тѣсѣра дп кареа евангеліа пѣ о приміа пѣ маї партікѣларі, чї попѣръ ши паціі дп-треці, сїмпатїіле ши тѣте легѣміоціле іѣвїрїі дптре креціні се лѣрцірѣ ши речірѣ тѣлт. Глѣтеле челе тарї, сїмпле, пѣціп сїмпдітѣре ши маї пѣціп жѣдекѣтѣре атѣпчї ка ши астѣзі прївіа ла нѣа кредїндѣ пѣмаї ка ла орїкаре алтѣ реформѣ нѣѣ. Аша дар попѣръле де ши примїрѣ пе хѣртїе ши дїп граїѣ сїмѣолѣ ши порѣпчеле евангелїеї, еле дпсѣ дпшї пѣстрарѣ датїпеле ши пѣравѣрїле, кѣт ши леціле лор чївіле ши полїтїче, їар їнѣлїонѣа креціністѣлѣї о сїм-цірѣ преа кѣ дпчетѣл, кѣ атѣт маї вѣр-тос, кѣ евангелїа нїчї с'аѣ окѣпат кѣ ре-формареа прїнціпелор чївіле ши полїтїче, чї пе ачелеа ле дпкрезѣ зпї реформе кареа ера сѣ віе пе кале фіреаскѣ дпте-меїатѣ пе мїптеа чеа сѣпѣтѣсѣ. Ісѣс Хрїстос пѣ дптрѣдѣсе прїнціпе нѣѣ де полїтїкѣ ши де економїе соціалѣ, чї ско-пѣл сѣѣ чел маї де апрѣпе фѣ а реформа пе ом дп лѣзптрѣ, дп їнїтѣ, кѣчї ачел даскал шїа преа віне, кѣткѣ кѣрѣндїдѣсе омѣа де спѣркѣчївіле дїп лѣзптрѣ, ел сїпѣр се ва апѣка де стрѣформареа соціетѣці чївіле ши полїтїче. Дптр'ачеа рефор-мареа омѣлї дїп лѣзптрѣ дпдатѣ дела Апостолї dede песте грѣвѣтѣці форте тарї, еа стрѣвѣтѣ пѣмаї дп парте, дїп прїчїпѣ ѣѣ де ши проповедѣтѣорїї ера дпсѣфлаці де дѣхѣл адевѣрѣлї, дар контрарїї лор

дпшїт маї пѣтерѣшї дпсѣфлаці престе тот атѣпчї ка ши астѣзі де дѣхѣл тамо-неї, а лѣкомїеї, а некѣрѣдіеї ши а тіра-ніеї се лѣнціа песте тот дп кѣрареа пре-фїпѣтѣ.

Дптр'ачеа прїнціпѣл комѣнїтѣціі аве-рїлор, а пропрїетѣціі, де кареа трактѣт ачї ши прекѣт дп дптрѣдѣсесерѣ Apo-столї, пѣ пѣтѣ стрѣвате дп лѣте нїчї дїп алтѣ прїчїпѣ маї фіреаскѣ. Соціетѣціле челе тарї, попѣръле grande, мїліѣпеле пѣшї маї пот адмїністра аверїле лор аша дп комѣн, ка пеще нїчї дпсоцірї де зечї ши де сѣте, кѣт ера вісерїчеле Apo-столїлор, сѣѣ кѣт ар фі пеще монастїрї кѣ кѣлѣгѣрї. Тотѣш ачел прїнціп ком-ѣтѣ вінішор егоїстѣл ачелор веакѣрї ши кѣ ачеаста їдѣа пропрїетѣціі тот маї ре-лѣѣ кѣтѣаш карактер соціал ши реле-цеос, дп кѣт адїкѣ дпвѣцѣтѣтра евангелїеї „фѣрїчїці чѣї мїлостїві, кѣ ачїа се вор мїлї“ ши пїлда Самарїнеапѣлї маї рѣ-сѣпѣ пѣпѣ астѣзі дп зрекіле попѣрълор ши ва рѣсѣпа дп вечї.

(Ва ѣрма.)

ДЕЦЕНТАРЕА.

Дпфїорѣтѣре е їкѣна амѣрѣлї, дѣпѣ че лапѣдѣ кредїонѣа ши статѣтеле оменїрїї. Пѣлѣереа колорелор аѣ зѣврат, потїрѣл чел формос аѣ кѣзѣт, вѣлѣл сѣѣшїат, сомѣл сомпат ши пелїнѣл дп пѣхар. Мѣїере! ѣнде е градіѣса modestie, сѣвтіла кїпѣ де верѣвѣрѣ, ѣнде статѣра чеа кѣратѣ ши делїкатѣ, ѣнде стрѣлѣчїреа чеа дпвѣдѣ-тѣре а окїлор че стрѣвѣтеа прїптре шїрѣл чел овал ал ѣенелор кѣнд жѣраї кредїндѣ

*) Bezı şı S. Ambrosius De Officiis ministrorum Libr. I. Cap. 28.

спонсълвѣ тѣѣ? — Аморѣл аѣ сворат, invidia аѣ ретас, шѣ престе фацѣ аѣ трас кѣте о враздѣ, дѣ гроншореле вѣлтѣвѣ с'аѣ дѣкѣватѣ тѣнѣа, шѣ пре вѣзе венѣпѣл. — Апоѣ тѣ верпѣкѣле de kondorépe вѣрватѣ! vnde e majestatika шѣ вѣонеа та статѣрѣ, vnde e свѣеаца, дѣсѣ de amor вѣта та клѣпѣ, лѣверѣл граѣѣ, гравѣтатеа, — шѣ пѣна de дѣкредѣндаре сѣте, кѣ кареа те легаѣ de мѣреаса (спонза) та? — В'ацѣ дѣпѣлдат дѣ черѣѣл, пре кареле дѣп а дѣпчѣтеа невѣповѣдѣеѣ вѣостре л'ацѣ dorit; кѣвѣтацѣвѣ акѣта дѣ прежѣр. —

Шѣ че ретѣне статорпѣк дѣ ом, декѣ, челеа маѣ повѣле сѣмѣдѣрѣ, челеа маѣ грацѣозе роze але лѣѣ се префак дѣ венѣпате вѣрзѣчѣ шѣ тѣрѣчѣнѣ сѣлватѣче? — Респѣнс: ѣвѣре de ом, ка ом; ѣарѣ пѣ ѣвѣреа сесѣлѣѣ (sexus)! шѣ кѣ еа лѣвертатеа тѣпѣ дѣ тѣпѣ. — Сѣ пѣ фѣе мелодѣа еѣ неморѣторѣ, ар фѣ дѣкѣдѣтѣ, фолосѣтѣ шѣ вѣтатѣ дѣ кѣрѣере а сѣте de анѣ; шѣ — тотѣшѣ е мелодѣа еѣ аша проспетѣ, аша грацѣозѣ ка шѣ дѣ зѣоа креѣерѣ. — Спонзѣле! — Спонзо! — Ачела пѣ аѣ фост кѣрат амор! — Аморѣл кѣрат е ватереа ѣнѣмѣ оменѣцѣ; ачѣа ватере de ѣнѣтѣ, кареа се мѣшкѣ кѣнд не погорѣт дѣп вѣрацѣле мѣменѣцѣ шѣ кѣнд кѣ чѣа маѣ de пре вѣртѣ рѣсѣфларѣ не десѣрѣцѣм de вѣацѣ. Вечпѣкѣл амор е адеверѣл; чѣл че воеѣе а шѣл атрѣвѣа, трѣвѣе сѣл аѣвѣ, — фалзѣл: вѣп дѣкѣлчѣт — дѣтѣнекос — мѣшел вѣс. — Воѣ пѣпѣтацѣ грѣпе de флорѣ дѣсѣ пѣ ле кѣлѣвѣдѣѣ; пѣнѣтрѣ ачѣа кад вобочелеле (пѣпѣ) шѣ пѣмаѣ спѣнѣ рѣтѣа пре ратѣрѣ.

Ретас вѣп верпѣкѣле de kondorépe вѣрватѣ! тѣ аѣ ажѣс дѣ капѣтѣл карѣерѣ;

тѣ пѣнѣтрѣ лѣте пѣ маѣ аѣ немѣка de а фаче. —

Шѣ еѣ ам вѣсат одатѣ о дѣлче фѣерѣчѣре, шѣ сѣ о фѣѣ потѣт мѣдѣенѣ, ерат вѣп зеѣ, че маѣ зеѣ! а кѣрѣѣа есѣстенѣе, пѣмаѣ пре лѣнѣ орѣан се стрѣмѣторѣеѣ! — Нѣ аѣ фост аморѣл кѣрат, кѣ еѣ воеам сѣ фѣѣ серѣ пѣнѣтрѣ воѣа лѣѣ. Шѣ кѣм ар фѣ потѣт елѣѣ фѣ кѣрат, кѣнд дѣп рѣпѣсѣ лѣвертатеа? —

Сомпѣл аѣ трекут, шѣ еѣ вѣнезѣк стѣрпѣреа. Чечѣлѣа вѣазѣ дѣ вѣрацѣле алѣрѣѣ — еа нѣчѣ кѣвѣлѣт de лѣвертате пѣ шѣ аѣ трѣмѣс. Еа ар фѣ ѣвѣт склѣвлѣ; ѣарѣ пре лѣверѣл ом л'аѣ вѣтат. —

Мѣлѣетеск ѣе Dѣтѣнезеѣле! кѣ аѣ трекут вѣсѣл чѣмѣ апѣса пѣнѣтѣл; дѣсѣ се мѣшкѣ дѣп мѣне атѣнче мѣѣ de пѣтерѣ, шѣ аѣераѣ дѣп сѣс ка шѣ флорѣ шѣ помѣ — шѣ стаѣ шѣ акѣта, елле шѣ аѣ фост кредѣнчѣсе. Чѣ сѣмѣдѣреа с'аѣ вѣеѣезѣт, шѣ ѣкѣнеле de атѣнчѣеа, ка шѣ порѣ, кѣнд сѣреле пѣѣ маѣ аѣреѣе, кѣнд ѣѣс апрѣпе порѣ, поѣѣ трѣче кѣ вѣрацѣл прѣп еѣ, — ѣарѣ дѣп департе лѣтѣнеазѣ еѣ ка шѣ копѣѣ (copiae) de сорѣ, шѣ алѣа лор спѣтѣ дѣѣ паре а о потеа дѣтѣрѣѣѣша, шѣ а о стрѣнѣе кѣтрѣ сѣпѣл тѣѣ. —

Пѣнѣтрѣ че сѣ пѣлѣпг еѣ дѣпѣ мортѣл кареле мѣаѣ лѣсат мѣдѣенѣреа шѣ прѣп ачѣа м'аѣ фѣкѣт авѣт? Пѣнѣтрѣ че се жѣлеск мортѣнтѣл дѣп а кѣрѣѣа косте дѣмѣ креѣе вѣп пом de вѣацѣ? — Дорѣ ѣнѣма оменѣаскѣ пѣмаѣ пѣнѣтрѣ вѣп обѣект се мѣшкѣ? Еа трѣвѣе сѣ се мѣшче пѣнѣтрѣ тѣте. Аморѣл партѣкаларѣѣ паѣе invidia. Аморѣл вѣнѣверсал паѣе вечпѣк амор.

Длсѣпаці фрѣзеле флорлор; кѣнд кад елле атѣчи се кок фрѣктеле. —

Че десфѣтаре ера Чечіліе! кѣнд ме презѣвлат нѣптеа пре сѣв помі ші арворі, — зѣвеле'мі ераѣ петректѣторі, стелеле вігілтѣторі, ші нѣмаі пре тіне те портам дп інітѣ. Кѣнд лѣмеа меа тѣ ераі, ші тѣтѣ пофта есендіеі меле дѣпѣ тіне се тіндеа, ші кліпа окілор тѣі ме дпѣнда кѣ ферічіре, Сонѣл тѣѣ зпика атот потернікѣ мелодіе се вѣрса пріп віаца меа. Кѣнд пентрѣ міне нѣ ера пічі нѣпте пічі зі, чі нѣмаі зп тімп, дп кареле тѣ фрѣрѣ де дпчетареа лѣмікѣнд дп фіртамент стрелѣчаі, ші ачест тімп се нѣмеа „Чечіліа!“ Кѣлтѣріле меле нѣмаі діе серѣа; adorarea (рѣгѣчїзнеа) меа се авѣтеа дела Дѣмнезеѣ, ші свѣра ла тіне, ферічіреа меа о трѣцеам дп черїѣ ші о стрѣштѣореам дп дпгѣста сѣерѣ а аторѣлїі меѣ, а петречері меле ла тіне, Чечіліе. —

Націі дптрѣці ар фі потѣт сѣпцѣра лѣпге міне, міі де плѣце дескіѣде чеі маі повілі торі (?); ші нѣ м'ар фі потѣт помі о лакрїшѣ. Кѣнд теїзѣеам пре тіне пісѣзіам лѣмеа — тот че ера дп прецѣрѣл тѣѣ аш фі тѣнат дп есіліл тѣніеі; кѣ дп пісѣзіам пентрѣкѣ кліпеск пре тіне, третѣрат кѣдорѣ ші еі пре тіне, ѡа дпкѣ ші тѣ пре дп веі їзві; дѣштѣліам пре ѡмені кѣ амарѣ зрѣ; ші пентрѣ рѣвдѣріле ші ѡфтеле лор, авеам нѣмаі ворѣе рѣчі ші сечі де їзвіре. Еѣ нѣ ерам немерѣіа амїкѣ, — ші пічі зпїі пѣтіміторїѣ шїам а фі коппѣтіміторѣ колсолатор. — Еѣ ерам тікѣлос, форте тікѣлос ші реѣ. — Ачеста ера зп тімп дпфіорѣртѣорїѣ, — дпсѣ ам ші пѣтіміт пентрѣ ел, ші кѣ фервіаціі лакрїміі ам рогаѣ лѣмеа сѣ ме ерте пентрѣ недрѣнтатеа че

ам фрѣкт. — Пріп тікѣлосіа меа м'ам дпвѣдат а їзві ѡмені, че ар фі трївѣіт дп порочїреа меа сѣ фак! — Нѣ влѣстѣмаціі пре пенїтентѣл пѣкѣтос, ел аѣ вісат ші че аѣ пѣкѣтѣіт дп сонп аѣ пѣкѣтѣіт. Чел че одатѣ нѣмаі зп пепт їзѣеа, ші нѣмаі пентрѣ о інітѣ сімѣеа, ші пентрѣ ачеа десфѣтаре ші дорерї: ачел акѣма їзѣеце лѣмеа, се дппѣртѣшеце де дѣрерїле еі. — Нѣмаі кѣнд те дппѣртѣшеціі де дѣрерїле лѣмі, нѣмаі атѣнче їзѣеціі лѣмеа! —

Дѣмнезеѣ те віне-кѣвінте пре тіне Чечіліе! Наще фїі, декѣтѣа воецїі а гѣста ферічіреа, лапѣдѣ влѣстѣмата стерпїчізне, ші наще фїі! ші ле зі кѣндѣа нѣмеле меѣ — ласѣі ші пре еі сѣ візѣе, дпсѣ дештеаптѣі кѣрѣнд. Нѣ те кѣтрѣтѣра аї смѣлце дела зп пепт, де кареле еі сѣ дпкѣстѣ; нѣ те дпфіора де сѣпцѣле че вор сѣпцѣра еі атѣнче! Плеага се віндекѣ, ші дпп еа їмѣгѣреазѣ повїлѣ авѣціе. Історѣщеле лор історїа меа, ші кѣтѣ воет еѣ сѣ фі серѣл сѣперстїціеі ші ал склѣвіеі, ші кѣтѣ маі ерам сѣ тор. Ші еѣ нѣ ам торїт, спѣнеме лор ачѣаста. — Нѣмѣце лор лїбертатеа! (де кѣтѣа коецїі тѣ семпїфікаціа ачестѣі дѣмнезееск кѣвѣпт), — аратѣле лѣмеа, ші ле спѣне кѣ чеа маі таре парте а еі (а лѣмі), е акоперїтѣ кѣ ѡбжетѣрі, каре аша сімѣеск ка ші еі, аша вісазѣ кред, ші спѣреазѣ. — Нѣмѣщеле лор лїбертатеа Чечіліе ші еѣ те воїѣ вінезіче! шїціі воїѣ ерта кѣ пре зп скѣрт тімп м'аї фрѣрат дела ѡменїме, ші м'аї фрѣкт сѣрд пентрѣ плѣпцѣрі, ші орѣ пентрѣ плѣце!! —

Рѣмасѣѣ Чечіліа! Дѣмнезеѣ кѣ тіне! —
1842 Август ^{7/19}.
Дппѣртѣшеце дпп К. М.

П а т р ъ М е с е р і і.

Патръ месеріі дїспетъндъсе деспре
фолосъл че адък оменїреї, зїчаеаъ:

1 Преотъл . . . Еъ тъ роу лвї Дътне-
зей пентръ тоці.

2 Солдатъл . . . Еъ вьрсьндътї съпцеле
аньр пе тоці.

3 Пльгаръл . . . Еъ лъкрънд пьтъптъл
хрънск пе тоці.

4 Цъдекъторъл . . . Еъ въ тьпънк
не тоці.

Пе лъогъ ачещїа, пої ам пьтеа адъ-
оці дькь зп ом літерат, акьрбеа кьвінте
ар аве дьцелесъл зртьтор: Еъ въ дьвѣцъ,
въ тьогъїѣ, ве дькьрежез, въ веселеск пе
тоці шї ачєаста пь есте зп мїк лъкръ! въ
обсервез, въ ексамїнез, въ кьпоск пьпъ
дп адъпкъл інімеї, въ дескрїѣ, въ зьгръ-
вєск, въ арът фїєцѣ-кьрбеа карактеръл сеѣ;
предъеск дьделетнїчїрїле шї дьсзшїрїле
воастре; въ лътїнез, въ кьртепеск, въ по-
вѣдъеск, въ дпалц шї въ спрїжїп, фьръ
тїне вої тоці адї фї дькь дьгропадї дп
дпъперїкъл ігнорандїєї; фьръ тїне, вої
адї фї дькь дьвестїдї кь рьшїнеа вьрвьрїєї.
Дакъ пь м'ашї дьгрїжє съ въ дьдрепт
їдеїле, съ въ дьподовєск септїментеле, съ
въ дьдрепт пьравьрїле, съ въ свпдїѣ ть-
пїєрїле, содїєтатеа че формаці астьзї дь-
тре вої ар фї зп лъкръ прост, ба дькь шї
решїнос. Ашадар вої тоці съптєдї даторї
лъвьрїлор меле, кь вьпътъдїле челе маї
предъоасє de каре въ вькьраці дп віада
воастрь. Адї кьпоацѣ вої, фьръ тїне,
предъа шїпцелор шї а фьтмоаселор арте?
фьръ тїне, адї пьте деосєвї вїртъдїле аде-
вьрате de челе фалсе? . . . А. Р.

Провервїї орієнтале.

Кавътъ шїїпца ка кьнд п'аї авєа се торї
нїчї одатъ; кавътъ вїртътеа ка кьнд аї авєа
се торї дп тот мїпътъл.

Че с'а пьскьт трєвзїє се тоаръ; че
тоаре се пьцѣ de поѣ. Омъле, пь шїї че
аї фост маї пайнте; дьвацъ а кьпоацѣ че
естї акьт; шї ацѣаптъ че ва съ фїї.

Кьнд съпт арборїї дькьркаці de фьр-
кьтєрї дшї плеакъ крєпцїле, — кьнд ажъп-
цє зп ом вьп ла дерєгъторїї марї; се плеа-
кь ка съ ажъте алтора.

Карє прїмєцѣ пе зп прїєтен кь сїпче-
рїтате, пе рьденїї кь предъїре, пе фєтєїле
кь полїтецъ, пе чєї сьрачї кь дарьрї шї кь
ворьє вьпъ, пе чел сєтєцъ кь превєпїнцъ,
пе чєї рьтъчїторї кь дьвѣдътєръ вьндъ,
пе зп дьцелєнт аша прєкьт дї чєре іні-
та, зпєл ка ачєла є зп ом прєтїнос.

Пе дьвєпїпатъл пом а лъмєї дькьркат
de фьрпътєрї амаре дьфлорєск дозъ флорї
адъпате de роза вьпътъдєї чєрєцї. Шпа є
поесїєа, єа алїпъ спїрїтъл кь апа вїєдєї;
чєалалтъ є прїєтенїєа, єа дьтърєцѣ,
вїндєкъ шї стьтпъръ ініма.

Маї зшор кьшїдї азр дїп сїпъл пь-
тъпътълкї дєкьт дєла чел дьнавът; єл маї
вькьрос дшї дъ свфлєтъл.

Карє арє дьвѣдътєръ пентръ алції,
пъртъ ка оръл фькьїєа, фачє лътїпъ ал-
тора, єл дьсзшї мерцє дп дьтъперєк єтерп.

Кьзвълтарєа дп рьдїкъ пе ом асъпра
вїєтъдїлор; дар дакъ вєї кьзвълта пєвзпє-
цѣ — фьръ прїчєпєрє — ва ста вїєтатєа
асъпра та.

J. J. Mány.